מי מצית אמרת הדין דחטאת תקרב עולה הכא נקבה הכא זכר מתיב רב המנונא ומי אמרינן בהמה בעלת מום כסתומה דמיא ת"ש [א]כיצד אמרו האיש מגלח על נזירות אביו בזמן שהיה [א] הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות לנזירותו ומת ואמר הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא [ב] היו לו מעות סתומות יפלו לנדבה היתה לו בהמה מופרשת חטאת תמות עולה תקרב עולה ושלמים יקרבו שלמים מאי לאו אפי' בעלת מום לא תמימה אבל בעלת מום כסתומה דמיא מאי איריא מעות לימא היתה לו בהמה בעלת מום יפלו לנדבה הכי נמי בעלת מום למאי קדישא לדמי דמי היינו מעות מתיב רבא [ג][1]קרבנו בקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו יכול לא יצא בקרבנו של אביו שהפריש מן הקלה על החמורה או מן החמורה על הקלה אבל יוצא בקרבן שהפריש אביו מן הקלה על הקלה או מן החמורה על החמורה ת"ל [2]קרבנו קרבנו [א]בקרבנו[ד] הוא יוצא ואינו יוצא בקרבנו של אביו יכול לא יצא בקרבן אביו בבהמה שהפריש אפי' מן הקלה על הקלה מן החמורה על החמורה שהרי אין אדם מגלח על בהמת אביו בנזירות אבל יוצא במעות שהפריש אביו אפי' מן החמורה על הקלה או מן הקלה על החמורה שהרי אדם מגלח על מעות אביו בנזירות

בזמן

מי מלית אמרת דהאיך דהוית חטאת תקרב עולה. הא ההיא דלשום חטאת הויא נקבה והאי דעולה הוי זכר: **מתיב רב המנונא ומי אמרינן דבהמה בעלת מום כסתומה דמיא והתניא כיצד אמרו האיש מגלח כו':** ה"ג **כיצד אמרו האיש מגלח על נזירות אביו בזמן שהיה אביו נזיר והפריש אביו מעות לנזירות ומת** (ג) **כו': הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא אין זה מגלח על מעות אביו היו לו מעות סתומין כו'.** וסדר המשנה אינה א]כן דמעיקרא הוה ליה למיתני מגלח על נזירות ב]אבא אלא רב המנונא דבעי לאיתויי פירקא מינה טריחא ליה מילתא למיתני כילד הוא מגלח ג]והוא מדלג בה ונקיט בסיפא משום דבעי פרוכי מינה אין זה מגלח על מעות אביו הואיל וכבר מת אביו קודם שקיבל עליו זה נזירות אבל בסיפא דברייתא מפרש כילד מגלח על נזירות אביו ד]כדמפרש בסיפא דמתני': **היתה לו בהמה מופרשת.** כלומר שהפריש ג' בהמות אבל לא פי' איזו לחטאת ואיזו לעולה: **מאי לאו אפי' בעלת מום.** שהן בעלי מומין וקא חשיב להו כמפורשים דקאמר החטאת תמות והעולה תקרב כלומר תמכר ויביא בדמיה עולה וקשיא לר"נ דאמר [כו:] בעלת מום כסתומה דמיא ויפלו דמיה לנדבה כדין מעות סתומין: **לא תמימה.** הראויה ליקרב ומשום הכי הויין להו כמפורשין: **מאי איריא.** דתני מעות כסתומין דמיין ליתני בהמה בעלת מום ואנא אמינא מדבהמה דמיא ה]כסתומה כ"ש מעות: **הכי נמי.** קתני דבהמה בעלת מום למאי קדישא לדמי ודמי מעות נינהו וכיון דקתני מעות לא איצטריך ו]למיתני בעלת מום: **מתיב רבא.** אשר נשיא יחטא וגו' ז]והביא את קרבנו בקרבנו הוא יוצא: **יכול לא [יצא] בקרבן אביו שהפריש.** אביו מן עבירה קלה שעבר כגון שבועת העדות ושבועת ביטוי: **על החמורה.** שהבן חטא כגון שאכל חלב ודם או שנתחייב בחייבי מיתות בית דין: **תלמוד לומר.** ואם נפש אחת תחטא והביא (את) קרבנו: **שהרי אין אדם מגלח על בהמת אביו בנזירות.** כדתנן (לקמן דף ל.) מי שהיה הוא ואביו נזירין והפריש אביו מעות סתומין כו' מדקאמר מעות ולא אמר בהמה שמע מינה דעל מעות הוא דמגלח ולא על בהמה ח]:

בזמן

עליה שם עולה אף למעול בה אף[1] אם מתו הבעלים למיתה אזלא א] ועוד אי במפורשין בפירוש בשעת הקרבה צריך למימר ומאי קמ"ל רשב"ג ול"ת ומאי קס"ד דרב פפא והא מוכחא מדרב חסדא דבעופות כסתומין דמיין וה"ה בבהמה ויש דוחק לומר דרב פפא ס"ל דרב חסדא [בדותא] וליתא[2] דבכמה דוכתי [מייתי] לדרב חסדא וי"ל דרב פפא ודאי ס"ל דאפילו את"ל דעופות כסתומים דמיין ולא ממעטינן להו ממעות היינו משום שאין לנו למעט אלא דבר הדומה למעות דלא חזו להקרבה כגון ב] פרים דלא חזו לנזיר להקרבה אבל עופות דחזו גופייהו להקרבה אין למעטן מהלכה שנתפרש במעות סתומין יפלו לנדבה והוא הדין דודאי סתומין הוו ג] מעלו[3] לנדבה ומשני ליה רב שימי וא"ל ולקח ועשה אמר רחמנא בלקיחת[4] בעלים אומר כן[5] כלומר ואם לא פירשו הבעלים בשעת הלקיחה הוו כסתומין והוא הדין דרב הונא דאמר ד] בבהמות דהוו כסתומין[6] לפי שאינו מוכיח מגוף התורים הי חטאת והי עולה וכן כשהפריש שלשה פרים אין מוכיח מגוף הבהמות כלום הי חטאת והי עולה הילכך נוכל לומר דהוו כסתומין לגמרי אבל הכא במתני' דרשב"ג דקתני הביא שלש בהמות הראויות דמוכיח מגוף הבהמה הי לחטאת והי לעולה והי לשלמים דכבשה לחטאת שחטאת בעי נקבה וליכא למימר דתקרב עולה שהעולה בא זכר דהיינו כבש וכן איל מפורש ה]בפסקים[7] להדיא דקרב שלמים וכן כבשה לחטאת וכן כבש לעולה הילכך כמפורשין דמו דאין מפורש גדול מזה אבל ג' פרים כסתומין דמיין ולא נאמר אי ג' פרים הוו כסתומים ה"נ הוו כסתומין [כך] סבר[8] המקשה: **מתיב** רב ד)הונא. אמרת בעלת מום כסתומים דמיא לר"נ דאמר לעיל הכי פריך והתניא כילד האיש מגלח לנזירות אביו ה"ג בזמן שאביו היה נזיר והפריש מעות לנזירותו פירוש סתומין ומת ואמר הבן הריני נזיר ע"מ שאני מגלח על מעות אבי ו] דהוא שמגלח על מעות אביו פירוש אע"ג דלקמן מייתינן דאם אביו הפריש מעות לחטאתו שאכל חלב ומת ונתחייב הבן גם הוא חטאת חלב אינו מביא חטאתו ממעות שהפריש אביו חטאת ה"נ[9] הלכה היא בנזיר שמגלח על מעות שהפריש אביו לנזירותו ודוקא שלא נדר הבן בחיי אביו כדמסיק והולך אבל נדר בחיי אביו לא כדקתני אבל מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות פירוש בסתמא ומת ואמר הבן הריני מגלח על מעות אבי אינו מגלח עליהם אלא יפלו לנדבה דכך היא הלכה ואית ספרים דגרסי איפכא וגירסא זו עיקר: **היתה** לו בהמה מופרשת [חטאת תמות עולה תקרב עולה ושלמים תקרב שלמים מאי לאו אפילו בהמה בעלת מום. כלומר מאי לאו אפי' הפריש אביו שלש בהמות בעלי מום ומת דניתן להן דין מפורשות בתערובת ימותו[10] ולא ניתן להם דין מעות סתומין לפדותם ולהביא בדמיהן נדבה דבעלי מום [כמפורשין דמי]: **לא** תמימה. כלומר לא משכחת דין מפורשת אלא בבהמה תמימה אבל בעלת מום כסתומין דמיין במעורבין[11]: **מאי** איריא דתני מעות כו'. [אמאי נקט ברישא מעות ה"ל למיתני ברישא היתה לו בהמה בעלת מום דהכי הוי שפיר טפי למיתני דין סתומים ומפורשין הכל בבהמות] וא"ת ואמאי לא פריך ממתני' דקתני מעות סתומין יפלו לנדבה ואי בהמה בעלת מום כמעות סתומין ליתני בהמה בעלת מום וי"ל דמברייתא פריך שפיר דמשמע דכולה ברייתא בסתומין ז] מיירי וא"כ ליתני כולה בבהמה וליפלוג וליתני בדידה הכל בין בעלת מום בין תמימה אבל במתני' קתני מעות מפורשין להכי קתני בתר הכי מעות סתומין ומחלק הכל במעות להכי ליכא למיפרך ליתני בהמה בעלת מום דהוי כסתומין[ח] במקום [מעות]: **מתיב** רבא קרבנו. בפרשת ט)אם נשיא יחטא ושלשה קרבנות[12] כתיבי חד בנשיא וחד בכבשה וחד בשעירה: **ואינו** יוצא בקרבן אביו. ל"ע למה איצטריך קרא הא ודאי לחטאת שמתו בעליה למיתה אזלא ומאי האי דקאמר נמי בתר הכי אבל יוצא הוא בקרבן אביו שהפריש מן הקלה על הקלה וכו':

שהרי אין אדם מגלח על בהמת אביו בנזירות. כדאמרינן בשילהי פירקין שאינו מגלח על י)אביו כי אם על מעות סתומין דלא הוזכר בלשון המשנה אלא מעות סתומים דהלכה נשנית במעות סתומין דוקא ח] היה מדקדק הר"ס דאמר בפ"ק דזבחים (דף ט:) חטאת חלב ששחטו לשם חטאת דם כשרה והכא אמר דלא כיפר ויש לחלק דהתם מיירי שלא היה חייב שתיהם כי אם חטאת חלב ולכך עדיף אבל הכא שנתחייב שתיהן הוי עקירה יותר ועוד יש לומר דודאי לענין להתכפר בו בשביל חטאת חלב שהיתה עומדת לכך איכא מאן דאמר כשרה אבל הכא איירי להתכפר בו משום חטאת דם שרוצה לעוקרו ממה שהיה מתחילה לכך לא כיפר:

ה"ג אבל יוצא במעות שבן מגלח על מעות אביו. ואע"ג שהמעות היו מפורשים לחטאת אביו וכה"ג אינו מגלח על מעות של אביו מ"מ כיון דבשום דוכתא מגלח על מעות אביו: [ח]**אבל** יוצא בקרבן שהפריש לעצמו. לעבירה זו ויביאנו לעבירה אחרת: **ת"ל** קרבנו על חטאתו. בפרשת אם נפש תחטא וגו' והביא קרבנו שעירת עזים על חטאתו ואע"פ שדרשנו כבר שלשה קרבנות[13] עתה בא לדרוש על חטאתו עד שיהא קרבנו לשם ט)חטאת[14] ואפי' אדם אחד: **יכול** לא יצא. כשמפריש במזיד בהמה המפורשת י)לעבודה זו ומקריבה לחטאת[15] אחר:

שהרי

שאם הפריש אביו קרבן על חטאתו ומת והבן היה חייב אותו קרבן עצמו אין הבן יוצא באותו קרבן: מן הקלה חלב ודם ושאר חייבי חטאות שאין חייבין על זדונן סקילה. על החמורה שבת וע"ז וכיוצא בהן שחיובן על זדונן סקילה: תלמוד לומר קרבנו השני דאפי' מן הקלה על הקלה ומן החמורה על החמורה אינו יוצא: שהרי אין אדם מגלח על בהמת אביו בנזי' שאם הפריש בהמות לנזירותו ומת ואמר הבן הריני נזיר ע"מ שאגלח על נזי' אבא אינו מגלח עליהם דלא נאמר הלכה אלא על מעות סתומים שהפריש אביו:

עין משפט נר מצוה

מד א מיי' פט"ו מהל' פסולי מוקדשין הל"ז ופ"ג מהל' שגגות הל' ג ופ"ד מהל' תמורה הלי"א:

תורה אור השלם

1. אוֹ הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ וְהֵבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים: ויקרא ד כג
2. אוֹ הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים תְּמִימָה נְקֵבָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: ויקרא ד כח

מוסף רש"י

האיש מגלח על נזירות אביו. אם נדר אביו בנזירות והפריש קרבנותיו ומת, והיה בנו נזיר, הבן מגלח ביום מלאת ומביא קרבנות שהפריש אביו (סוטה כג.). **מן הקלה על החמורה.** לא יצא זה מידי עבירה קלה, כגון נדה וחלב שאין בהן מיתת בית דין בבהמה שהפריש אביו על עבירה חמורה, כגון חלול שבת (כריתות כז:). **ת"ל קרבנו.** תלתא זימני כתיב גבי חטאת קרבנו, חד בנשיא ותרין ביחיד (שם). **על בהמת אביו בנזירות.** שהפריש אביו לנזירותו (שם).

פי' הרא"ש

הכא נקבה והכא זכר. ולאידך פי' בשעת הפרשה ודאי הוקבעו כל א' למה שהוא ראוי: ה"ג בזמן שהיה אביו נזיר והפריש מעות סתומים לנזירותו ואמר הבן הריני נזיר ע"מ שאגל' על מעות [אבא] ה"ז מגלח על מעות אביו. אבל אם היה הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות סתומים ומת ואמר הבן הריני מגלח על מעות אבא יפלו לנדבה. י"ס דגרסי איפכא. אבל גירסא זו עיקר דמסתברא למימר דנאמר הלכה היכא דתחלת קבלת נזירותו היתה על סמך מעות אביו. אבל אם בחיי אביו היה נזיר כבר הוזקק להביא קרבנות משלו: **היתה לו בהמה מפורשת** עליו וכו' מאי לאו אפי' בעלת מום אם הפריש אביו ג' בהמות בעלי מומין כמפורשות דמי. דאי כסתום דמי יפדו ויביא בדמיהם נדבה אלא ודאי כמפורשים דמו ולא חשבי' להו כמפורש' ונתערב' וימותו כולם. דמסתמא דמי כבשה עומדים לחטאת ודמי כבש לעולה ודמי איל לשלמים: א"ה **מאי איריא מעות** כיון דבהמה בע"מ כסתומים. מאי איריא דתני ברישא מעות ליפלוג וליתני הכל בבהמה וליתני ברישא היתה לו בהמה בע"מ יפלו לנדבה. ומשני כיון דבע"מ קדושה לדמי היינו מעות. **מתיב רבא** קרבנו בקרבנו וכו' בפ' אשר נשיא יחטא כתיבי ג' קרבנות חד בנשיא וחד בכבשה ואחד בשעירה וקמא קא דריש בקרבנו **הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו**

מסורת הש"ס

א) לקמן ל., ב) הכל בכריתות כז:, ג) [בס"א: ת"ל קרבנו בקרבנו], ד) ל"ל המנונא, ה) נ"א במעורבין, ו) ל"ל נזירות, ח) שייך לדף כ"ח, ט) ל"ל חטאתו, י) ל"ל לעבירה.

נוסחת הריב"ן

א] כך: ב] אביו: ג] וקא: ד] וכדמפרש: ה] דמיא לה: ו] (למתני) ליתא בכ"י: ז] (והביא את כו' קרבנו אביו) כ"י ליתא בכ"י: ח] אין לו בהמה ת"ל והביא את קרבנו שעירת עזים תמימה על חטאתו עד שיהא קרבנו לשום חטאתו:

הגהות הב"ח

(א) גמ' בזמן שהיה אביו נזיר והפריש אביו כצ"ל ותיבת הוא נמחק: (ב) שם ע"מ שאגלח על מעות אבא אין זה מגלח על מעות אביו היו לו מעות סתומות: (ג) רש"י ד"ה הכי גרסינן וכו' מעות לנזירות ומת ואמר הריני נזיר וכו' על נזירות אביו אלא רב המנונא וכו' מגלח הוא מדלג בה ונקט סיפא משום דבעי פריך מינה כצ"ל והד"א:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה (בעמוד הקודם) ולמאי וכו' למיתה אזלא. נ"ב ר"ל בהמת חטאת. ע"מ: ב] בא"ד דלא חזו להקרבה כגון פרים כצ"ל: ג] בא"ד וה"ה דודאי סתומין הוו מעלו לנדבה. נ"ב עיין א"מ ותיבת מעלו נמחק וכ"ב יפלו: ד] בא"ד וכן דר"ה דלאמר בבהמות. תיבת בבהמות נמחק וכ"ב בעופות. א"מ ויעוי"ש ודו"ק: ה] בא"ד וכן איל מפורש בתורה כצ"ל והוא בפ' נשא עי' א"מ: ו] ד"ה מתיב ר"ה וכו' על מעות אבי דהוא. תיבת דהוא נמחק וכ"ב וזו: ז] ד"ה מאי וכו' דכולה ברייתא בסתומין ומפורשים כצ"ל: ח] ד"ה שהרי וכו' במעות סתומים דוקא. נ"ב כאן הס"ד ומן היה מדקדק הר"ס עד סוף הדבור שייך לדף כח ע"א בסוף ד"ה שהרי. א"מ ויעו"ש:

הגהות התוספות

1. נ"ל ושם חטאת אף. 2. בס"א דליתא. 3. נ"ל ויפלו. 4. נ"ל אי בלקיחת בעלים אי בלקיחת כהן. 5. תיבות אומר כן נמחק. 6. תיבות והוא הדין דרב הונא דאמר בבהמות דהוו כסתומין, נמחק. 7. נ"ל כדכתיב בפסוקים. 8. נ"ל כסבר המקשה. 9. נ"ל שהפריש אביו לחטאת הכא הלכה כו'. 10. נ"ל דימותו. 11. תיבת במעורבין נראה ט"ס ויש למחקה. 12. נד"ל קרבנו. 13. נד"ל קרבנו. 14. נ"ל חטאתו. 15. נ"ל לחטאת.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

נומן שהן סתומין. כלומר כשזילחי מתני': **ס"ל.** ומש כשם שיש קרבנו כקרבנו יולא כו'. ופיש דלרבי ליה מקרבנו קמא: **מן הקנה על הקנה.** משבועת העדות לשבועת הפקדון או לשבועת ביטוי: **מן החמורה על החמורה.** מחלב לדם מחייבי מיתות לחייבי כריתות בשוגג: **אכן אם בפרים בהמה על החלב.** שאכל בשוגג והביאה על הדם שאכל בשוגג: **שהרי לא מעל.** לפי שהוא קדושת הגוף ואי אפשר לו להוציאה למולין לפיכך לא כיפר וכלמעלה בפרק [בתרא] (בתרא) דכריתות) לכיון דלא מצי לפורי נמי לא מכפר: **שהרי מעל וכפר.** לכיון לנקח כהן מטעת אחר שלא הופרש לשמן הוה ליה כמפיק להו לחולין ומעל וכיון למעל בו לתמרי' וכפר להוא קרבן מעליא: **ס"ל.** וכפר עליו הכהן [ב]על מטעתו לעצמו לא כפר עד שיהא קרבנו לשום מטעו שמע"פ שמעל לא כיפר [ג] שהרי מעל במעות. כל דבר שיוצא לחולין אין ביה מעילה וטועל לתוך ביה מעילה כיפר: **קתני מיפס בהמה.** שהרי אין לדם מגלח על בהמת מבוא מצי מעל בטעמא לאו מטעם דכמפורשת דמיא מצי לאו אפי' בעלת מום: **מאי איריא דתני בהמה.** לאפוקי כיפר: **ר"ח.** כיון דמגלחת מעכבתה שלא לשמות יין כדתמרינן בפרק ג' מיינן (לקמן דף מו.) ואחר יכתה הגזר יין[ד] אחר מעשים כולן דכרי ר"ש הילכך כיון דלא גילחה אסורה ביין והוה לה ניוול כדכתיב (זכריה ט) ותירוש ינובב בתולות הילכך מצי מפר אע"פ שנזקקו עליה כל הלמים: ולמעלה

(ו)מאיר) אומר אף בתגלחת הטהרה יפר שהוא יכול לומר אי אפשי בעשה מגלחת: **גמ'** מתני' דלא כר' אליעזר דאי ר"א [ג]האמר תגלחת מעכבת וכיון דלא גילחה אסירה בחמרא וכיון דאית לה ניוול מצי מיפר [ג](ובהא פליגי) תנא

שהרי לא מעל. בשוגג אם שגג והקריב קרבן[1] על הדם קרבן של חלב דלמכתי בקדושתייהו קאי כיון דבהמה קדושת הגוף ולא נפק למולין בהכי כיון[2] שלא נהנה ממנה לא כיפר קדושת הגוף כלום שאיזו יכול להתכפר בקרבן של דם[3] כלל ד] לא מעל מאי עשה[ו] (בו) בשוגג הוחיל ואיזו מוציא מרשות הקדש שלא מעלו ועשה[5] מטעת דם דלא כיפר ה]: **על חטאתו.** וכפר[6] הכהן על מטעתו בבהמה דיחיד כתיב אלמא דבמזיד אינו יכול לשנות אפי' במעות וכן תניא בתוספתא לכריתות [פ"ד] הפרים מעות לחטאת חלב והביאום על מטאת דם לחטאת דם והביאום לחטאת חלב בשוגג מעל לפיכך לא כיפר כיפר במזיד לא מעל לפיכך לא כיפר [אלמא] במזיד אף במעות לא כיפר וכ"ש בהמה דלא מצי מפנה [ו] ולפי' זו התוספתא משמע דנסיבא קרא לחמירא על מטאתו ולא פסוק רחמנן שדמים כבר: [ו] ה"ג שהרי מעל וכפר שהמעות אין בהם קדושת הגוף ויוצאין מקדושתן בקל וכשמגיה חומו לקרבן אחר נפקי המעות למולין והרי הן חולין ביד מוכר בהמה דלי לא נפקא לחולין לא מעל ולכך נמי כפר בשוגג ולכך במזיד נמי נימא דכפר חומיל ושייך בהו שנוי ח] בשוגג אחר ומעל וכיפר ולא במזיד ומיהו אי לא היה יכול [קלא ה"ל] מזיד וכפר[7] אע"ג שדרשנו ט] וכפר על מטעתו אדתני על שיהא קרבנו בשם מטעתו אדתני שמעינן מיניה דלמתרינן בעלמא (גיטין דף נב.) אחם ולא שומפין אחם ולא אפוטרופסים אחם ולא אחורס לא שיעו שלו וכולהון דרשינן מאחד אחם: **קתני מיהא.** לעיל לחיוו מגלח על בהמת מבוא מאי נאו אפילו בעלת מום אלמא כמפורשין

דמיין לאי כשמוין גלח כמו על מעות שמוין ומדמי הילכתא דה"ה לעניין חותה שהלכה מקבלה[8] דמעות שמוין יפלו לנדבה ניימא דוקא מעות ולא בהמה ואפילו בעלת מום וליכא למידחי דהא דקתני לעיל לחיוו מגלח על בהמת מבוא היינו במפורשין אחם כן היכי משכח לה מבוא[9] ומעו עליה אחם שהרי מגלח אחם ה] בשוגג אחר ומעל וכיפר ולא מיתכפר אחם כי מפרש בגמרא אבל מי לא נזרק הדם עדיין לאחטורה [ניין] מיקרי שפיר עיעו נפש אע"ג דלא מיתכפר אלא בעשה פורעה: **רבי** עקיבא אומר **אפילו** נשחט. ולא נזרק הדם אלמא דאי מיתכפר אלא בעשה פורעה לא מיתכפר אפילו נשחט. ולא מצי לאפוקי מדרבי עקיבא אומר אפילו נשחט דמשום הפסד קדשים ומקיק בגמרא כשנשחטה החטאת שלא יפר לה נמלאת בהמה זו תגא לבית השריפה שהיא לריכה לחטאת אחת מן הבהמות אינו יכול להפר בפני עלמה בהמה אחרת שלא יפסיד קדשים ומשום הכי לא מצי לאפוקי מדרבי עקיבא אומר אפילו נשחט דמשום הפסד קדשים לא יפר לה אם מופר או שמא יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה כשב ואל תעשה: **בד"א.** שאינו יכול להפר אחר שנזרק אחד מן הדמים אבל קודם שנזרק אחד מן הדמים בתגלחת טהרה יכול להפר מפני שהפסד לבד מן הבהמה נמי שנטמאת בזמן שהיא בתגלחת טומאה והביאה קרבנותיה בטומאה[9] אע"פ שנזרק דמיה יכול להפר מפני שהפסד לומר לה מי שפסי בהמה מטולת כלומר שהיא לריכה למעות מעתה מזירות טהרה ותפסד ביין ויש כאן עיעו נפש וה"ל בגמרא מלינו לשון ניוול שר"ל עיעו ונקה לישנא (דעיעו) דמי שפסי דהוי ליה למימר משום עיעו ול"ל דקתי אדר"ע דקתמר שנשחטה[10] אחת מן הבהמות אינו יכול להפר מפני שהפסד קדשים אע"ג דלמקוה ביין עד שיטחטו שאר הבהמות ויזרוק דמן ויש כאן עיעו נפש פורעה בשביל שהוה פורעה אינו יכול להפר בשביל הפסד קדשים אבל בתגלחת דטומאה לחיכא עיעו נפש שלריכה להיות מעושה מן היין עד שתגלח מצי מיפר בעבור הסיח פורעה לחסירה ביין:

משוס

מה א (מיי' פ"ה מהל' פסולי מוקדשין הל"ח) ומיי' פ"ג מהל' שגגות הל' ג]:
מו ב מיי' פט"ו מהל' פסולי המוקדשין הל' ו ופ"ד מהל' מעילה הל"ח:
מז ג ד מיי' פ"ד מהל' מעילה הל"ב [ע"ש בכ"מ]:
מח ה מיי' פ"ד מהל' מזיקות הל' ח:

תורה אור השלם

1. וְאִם בְּבֶשׂ יְבִיא קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְּמִימָה יְבִיאֶנָּה: ויקרא ד לב
2. אוֹ הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים תְּמִימָה נְקֵבָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: ויקרא ד כח

מוסף רש"י

בזמן שהן סתומין. שלא פירש אלו לקנות מטעת ואלו לקנות עולה (בריתות כז:). **שהרי מעל.** שסולית מעות הקדש למולין, דשיוו לגבי אחר (שם).

פי' הרא"ש

ת"ל על חטאתו דכתיב קרבנו על **חטאתו** בפ' שעירה כתיב והביא קרבנו **על חטאתו** עזים על חטאתו: **לא מעל ולא כיפר** לא מעל בעושה כן בשוגג דאין מעילה אלא במשנה מרשות הקדש לרשות הדיוט בשוגג. והכא מהקדש להקדש קא משני ולא מעל הלכך לא כפר דלא יצא הקרבן מחזקתו. וכיון דבשוגג לא כפר דין הוא נמי במתכוין לעקור חטאת חלב ולעשותו חטאת דם דלא כיפר: **שהרי מעל וכיפר.** שהמעות אין בהם קדושת הגוף כשנתנן לקנות בהם בהמה לצורך קרבן אחר יצאו לחולין הילכך כיפר: **תלמוד לומר על חטאתו** [בשעירת עזים] לא כתיב אלא חד זימנא על חטאתו. אבל גבי כשבה כתי' יביא קרבנו לחטאת. וכתיב בסוף הפרשה וכפר עליו הכהן על חטאתו: **קתני מיהת בהמה.** שהרי אין אדם מגלח על בהמת אביו: **[מתני'] נזרק עליה אחד מן הדמים אינו יכול להפר** שלאחר זריקת אחד מהדמים היא מותרת ביין וליטמא למתים וליכא תו עיעוי נפש הלכך לא מצי מפר. **וה"ק רבי שאני** שנשחטה **ולא נזרק אינו יכול להפר** ומפרש בגמ' משום הפסד קדשים מ"מ אם הפיר מופר. ומי' משמע אינו יכול להפר דר"ע כמו שנשחטה **ולא נזרק** אלמא אינו יכול להפר דת"ק. ותימה הוא דאם נטמאת שתביא קרבן טומאה: **בד"א בתגלחת טהרה.** דהוי סוף נזירותה **אבל תגלחת טומאה יפר.** שצריכה

הגהות התוספות

1. תימה קרבן נמחק.
2. נ"ל וכיון. 3. נ"ל בקרבן של חלב על דם כלל.
4. נ"ל בתמרי. 5. נ"ל ועשאו. 6. נ"ל וכיפר עליו. 7. נ"ל מזיד נמי כיפר דמתכלה. 9. נ"ל קרבנות טומאה. 10. נ"ל משנשחטה.

נוסחה הריב"ן

ו] גמ' (שהרי מעל וכיפר) ליתא בכ"י: ג] מתמתתו:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' במעות שהפרים אביו מפיקו מן הקנה: (ו) שם קרבנו לשום חטאתו יכול לא יצא בבהמה שהפרים לעצמו אפילו מן הקנה על הקנה או מן החמורה על החמורה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' או מן החמורה על החמורה לפר. תימה לפר' ממתק מכאן ומקומו בתר שהפרים לעצמו: ב] שם לעצמו מעות תן. תימה מן ממתק וכ"ג עכ"ל: ג] רש"י ד"ה שהרי כו' וכפר וכו' שהרי מעל וכו' עד סופו. כ"ג על שהרי מעל וכו' עד סופו זה ממתק לעי"ד: ד] תוס' ד"ה שהרי וכו' בקרבן של שם כלל. כ"ג כאן ס"ל ותמ"ד ותמ"ל מה"ד הגה"ה לא מעל. מ"מ: ה] בא"ד ולעשות מטעת שם דלא כיפר. כ"ג כאן שייך היה מדקדק הר"ם הנמצר לעיל דף כז ע"ב בד"ה שהרי: ו] ד"ה על מטעתו וכו' ולפירוש זה התוספתא. כ"ג לפירוש אלו התום'. כן כתב מכס אחד על דברי תוס' אלו. מ"מ: ז] ד"ה ס"ג שהרי מעל וכפר. נמחק ס"ג וכ"ג הגה"ה כ"ל. מ"מ: ח] בא"ד הוחיל ושייך בהו שנוי קמ"ל כל"ל לעי"ד: ט] בא"ד תע"ג שדרשנו וכפר. מי' וכפר נמחק. וכ"ג בכר. מ"מ יעו"ש: י] ד"ה בד"א וכו' אינו יכול להפר בפני עלמה שהפסד לבד מפני שהפסד לגוף להפסד מיפוס שהפסד לגוף וכלמ"ל מן להפסד נמחק:

תנא דידן סבר כיון דאיזדריק עלה דם לאלתר שריא בחמרא והא לית לה ניוול ור"ע סבר אפי' אישתחיטת בהמה אינו יכול להפר משום הפסד קדשים מתקיף לה רבי זירא ואמאי לזרוק דמן שלא לשמן ויתיר בשר באכילה מי לא [א]תניא [א]כבשי עצרת ששחטן שלא לשמן או ששחטן לפני זמנן או לאחר זמנן הדם יזרק והבשר יאכל ואם היתה שבת לא יזרק ואם זרק הורצה להקטיר אימורין לערב אמרי אי דשחט עולה או שלמים ה"נ אלא הכא במאי עסקינן כגון ששחט חטאת ברישא כדתנן [ג]אם גילח על אחת משלשתן יצא: בד"א בתגלחת טהרה אבל בתגלחת טומאה יפר [ג](מפני שיכול לומר אי אפשי באשה מנוולת) ור"מ אומר אפי' בתגלחת טהרה יפר מפני שיכול לומר אי אפשי באשה מגלחת: ות"ק אמר לך אפשר [ב]בפאה נכרית [ד]ור"מ סבר בפאה נכרית איידי דזוהמא לא ניחא ליה: **מתני'** [ה][ג]האיש מדיר את בנו בנזיר [ט]ואין האשה מדרת את בנה בנזיר כיצד [ד]גילח או שגילחוהו קרוביו מיחה או שמיחוהו קרוביו [ה]היתה לו בהמה מופרשת החטאת תמות והעולה תקרב עולה (א) ושלמים יקרבו שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם היו לו מעות סתומין יפלו לנדבה מעות מפורשים דמי חטאת ילכו לים המלח [ו]לא נהנין ולא מועלין [ז]דמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן דמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם: **גמ'** איש אין אבל אשה לא מאי טעמא ר' יוחנן אמר [י][ח]הלכה היא בנזיר [ז]ורבי יוסי ברבי חנינא

אמר

משום הפסד קדשים. שאם יפר לה קודם זריקה ושוב[1] אינה צריכה לקרבנות הללו ואסור לזרוק דם ופריך אמאי איכא הפסד יפר לה ולזרוק דמו שלא לשמו ויותר הבשר באכילה (ט) מן הזבחים שנזבחו שלא לשמן דכיון[2] דהיפר לה ואינה עוד נזירה שוב אין עומדין לשמן ואפילו יזרוק דמן סתם כשרין דסתמא [שלא] לשמן קיימי וה"ק יזרק דמו דסתמא שלא לשמן קיימי אלא לשם שלמי נדבה כיון דאינה עוד נזירה: **כבשי** עצרת ששחטן. שלא לשם עצרת או ששחטן לפני עצרת בערב עצרת או לאחר עצרת: הדם יזרק. ביו"ט עצמו וקאי ארישא[3] שלא לשמן (או) לשם[4] שלמי נדבה וע"י כן הותר הבשר באכילה א] דאי לית ליה נדרים ונדבות קרבין ביו"ט א"כ לא יקטיר אימורים עד הערב ולא יאכל הבשר עד הערב [דכל כמה] דלא מיקטרי אימורין בשר לא מישתרי באכילה ומ"מ כי נמי אין נדרים ונדבות קרבין ביו"ט מותר לזרוק הדם: ואם היתה שבת לא יזרוק. דהוי כמו תיקונו מדרבנן ואסור אלמא [מותר] לזרוק הדם שלא לשמן וא"ת אמאי לא מייתי מתני' (לעיל דף כד.) עולה תקרב עולה ושלמים יקרבו לשלמים וי"ל דלא דמי דהתם בשעת[5] שחיטה היפר לה ובין בזריקה ובין בשחיטה עומד שלא לשמן אבל הכא דבשעת שחיטה היה עומד לשמן ועתה בשעת זריקה עומד שלא לשמן לא מיתכשר שלא לשמן ב] וא"ל דלהך כבשי עצרת נמי לא דמי דהתם לא נשחטו לשמן אבל הכא כיון[6] דנשחטו לשמן [שמא] כיון דנשחטו לשמן דלא מכשרי שלא לשמן דפ' התכלת (מנחות דף מז:) מיבעיא להש"ס הא[7] כבשים ששחטן לשמן ואבד הלחם מהו שנזרוק דמן של כבשים שלא לשמן כו' וא"כ הא דקאמר יזרוק מיירי שנשחטו[8] שלא לשמן וא"ל דלא דמי דהתם כבשים ג]מעיקרא בשחיטת זבח ועיקר הזבח בלחם מתכשר הילכך כי אבד לחם נמצא הזבח מיפסיל והוי כמו אבד[9] אבל הכא כיון דסתמא כשר כמו לשמן כדאמר בריש זבחים (דף ג:) השתא נמי דשחטן לשמן ומשום[10] תקנה נעשה כאילו נעשה[11] סתמא לענין להתיר לזרוק דמן: [אי דשחט עולה או שלמים הכי נמי לר"ע דליכא הפסד]: אלא [הב"ע] דשחט חטאת [ברישא]. דאין לו תקנה לזרוק שלא לשמן דחטאת מיפסל שלא לשמן לשום שלמי נדבה דחטאת אינו בא נדבה: **דתנן** אם גילח על אחת מהם יצא. כלומר ולכך אמר ת"ק דכי נזרק אחד מן הדמים אפילו חטאת דאיירי ביה ר"ע דאינו מיפר דמותר מיד לשתות יין שהרי מגלח על אחת מהן או חטאת או עולה או שלמים וליכא ניוול ולכך הוצרך לאיתויי ראיה לכך [דלא תימא] דוקא ד] גלח על השלמים הוא דתנן במתניתין נזרק אחד מן הדמים דדוקא ה] מן השלמים יצא דכתיב וגלח הנזיר פתח אהל מועד וקאמר י)דבעי[12] יצא על אחד משלשתן ובפרק איזהו מקומן (זבחים דף נה.) מפרש לה דמקיש חטאת עולה ושלמים[13]: ה"ג **איידי** דזוהמא. בהם[14] זוהמא ואינו מגופה מגני לבעל ולא ניחא ליה: מתני' **האיש** מדיר בנו בנזיר. שיאמר יהא בני נזיר ויתחילו מנין הימים מיד אפי' אין הבן יודע שאביו הדירו בנזיר א"נ דמדיר בנו בנזיר שיצוה לבנו שיאמר הריני נזיר: **ואין האשה** מדרת בנה בנזיר. כדמפרש בגמרא: כיצד ל"ג: גילח או שגלחוהו. דאין לך מחאה גדולה מזאת ולא מיבעיא גילח או שגלחוהו אלא אפי' מיחה או שמיחו[15] בדברים שאין רצונו שיעשה נזיר מתבטל הנזירות ובגמרא מפרש הטעמים ודוקא כשמיחו מיד כששמעו [אבל] אם לא מיחו[16] ושוב לימים מיחו אין בכך כלום אחרי שהתחיל הנזירות ובתוספתא (פ"ג) קתני בהדי הני או שהביא ב' שערות והא דלא תני במתני' משום דשתי שערות מבטלות הנזירות אף אחר שהתחיל כבר למנות כמה ימים מנזיר[17] אבל הני דהכא דגילח ומיחה היינו בתחילת שמיעת הנזירות ואפי' אם נאמר תגלחת ומחאה מבטלין [לאחר] שמיעה אפי' [הכי] ניחא דלא תנא דבפלוגתא לא קמיירי דבגמ' פליגי בה רבי ור' יוסי בר' יהודה א"נ דלא קתני אלא מידי דביד אדם לבטל הנזירות: **היתה** לו בהמה מופרשת. כדלעיל: **גמ'. אשה** לא. דקתני אין האשה מדרת בנה בנזיר: **הלכה.** למשה מסיני בנזיר: (שייך לדף כט) **כדי** לחנכו. ומדרבנן: **בנו** אין בתו לא. דכך הלכה היא[18] בנו דשייך במצות לכשיגדל מוטל על האב לחנכו אבל בתו לא תימה הא דאמר בעלמא (יבמות דף קיד.) קטן אוכל נבילות אין ב"ד מצווין עליו להפרישו והאמר[19] [ריב"ח] אף לחנכו לעשות מצוה מוטל על האב וי"ל דחינוך לא שייך אלא להזהירו לעשות ולקיים מצוה אבל להזהיר מלעבור אין זה חינוך והוא דפרק בתרא דיומא (דף פב.) היינו קיום מצוה ועניתם עוד אומר ר"י דחינוך לא שייך אלא באב אבל באינים אחרינא לא שייך והכא אמרינן בתו לא והתם אמרינן אחד תינוק ואחד תינוקת מחנכין אותם להתענות ביוה"כ וצריך לחלק בדבר: **בנדרים.** לא אשכחן[20] דאינו מדיר בנו בנדרים כגון להביא קרבן או שקבל[21] עליו לקיים מצות סוכה ולולב: **קסבר** כל חינוך דלא חשיב. כגון חינוך דנזירות בזיוני הוא דמגלח שערו ולא ניחא ו] [ליה לבניה] הילכך יכול למחות ויש גורסין דלא חשיבה[22] וה"פ כל חינוך הוא להחשיבו וזה בזיונא הוא לו ז] מש"ה מגלח: **ועביד** הקפה. כלומר ושרי לעשות הקפה דהלכה הוא: **הקפת** כל הראש מדרבנן. דמן התורה מותר: **והא** מייתי חולין בעזרה. כשמלאו ימי נזירות טהרתו דמייתי חטאת דאינו בא בנדבה דמעולה ושלמים לא קשיא דבאים בנדבה:

קסבר

(ב) **ולתנא דידן.** כיון דאיזדריק עלה אחד מן הדמים לאלתר אשתריא בחמרא ולית לה ניוול וכיון דלית לה ניוול אינו יכול לומר אי אפשי באשה מנוולת: **אינו יכול להפר משום בזיון קדשים.** דהואיל ואין הבעלים מתכפרים בו אין הבשר נאכל: **מתקיף לה ר' זירא אמאי.** הוי בזיון קדשים לזרוק דמן שלא לשמן ויתיר בשר באכילה בזריקת דם שלא לשמן: **מי לא תנן הדם יזרק.** שלא לשמן: **ואם היתה שבת לא יזרק.** לפי שאין הבשר נאכל בשבת שאין צליית קדשים דוחה את השבת: **ואם זרק הורצה.** ובלבד שאימורין מקטיר לערב: **אי דשחט עולה ושלמים.** ברישא ה"נ דאפשר למיהוי להו תקנתא בזריקה אלא הכי קאמינא לך כגון דשחט חטאת ברישא דאי מיפר לה בעל תו לא הוי ליה תקנתא דה"ל כחטאת שנתכפרו בעליה: ומנא תימרא דכל מאי דבעי שחיט ברישא כדתנן אם גילח על אחת משלשתן יצא: **בד"א.** (ג) כיון דנזרק עליה אחד מן הדמים אינו יכול להפר בתגלחת טהרה הואיל ושותה יין בו ביום וכדאמרן: **אבל בתגלחת טומאה.** אע"פ שנזרק עליה אחד מן הדמים יפר. ר"מ אומר אפי' בתגלחת טהרה כו': **ות"ק אמר לך.** משום תגלחת לא אפשר להפר דלא הויא עליה מנוולת משום תגלחת דאפשר לה בפאה נכרית ומיחזיא כאינה מגלחת: **ור' מאיר סבר בפאה נכרית איידי דזוהמא.** דאית לה לא ניחא ליה ולכך יכול להפר לה לפי שיכול לומר אי אפשי באשה מגולחת: **מתני' גילח.** בתוך ימי נזירותו או שגילחוהו קרוביו בתוך ימי נזירותו או שמיחה הבן תוך ימי נזירותו ואפילו ביום אחרון: (ד) **או שמיחוהו קרוביו.** הרי זה בטלה נזירותו ודמי חטאת ילכו לים המלח: **לא נהנין ולא מועלין.** כדאמר מר (ח) חטאות המתות ודמי חטאת ההולכין לים המלח בכולן לא נהנין ולא מועלין לא נהנין מדרבנן ולא מועלין משום דלאו בני הקרבה נינהו: **גמ' הלכה היא בנזיר.** שהאיש מזיר ולא האשה:

וריש

עין משפט נר מצוה

מט א מיי' פט"ו מהל' פסולי המוקדשין הל"ט:

נ ב ג"ל דאיתר מכאן לשערות שהנשים נשאלות נותנות בראשיהם. (יהושע בוועז). [בתשו' באר שבע סי' יד דחה ראיה זו בפני ידים והאריך בראיות לאיסור]:

נא ג מיי' פ"ג מהל' נזירות הל"ו [יד]:

נב ד ה מיי' שם הל' טו וסי"ט שם הל"ב:

נג ו מיי' פ"ג מהל' מעילה הל' ד וסי"ד שם הל"ב:

נד ז מיי' פ"ט מהל' נזירות הל"ב:

נה ח מיי' שם פ"ב הל"ג:

הגהות התוספות

1. נ"ל שוב. 2. נ"ל ולאו דוקא לשמן דכיון כו'. 3. נ"ל דקאי נמי ארישא. 4. נ"ל אלא לשם. 5. נ"ל קודם שעת. 6. תיבת כיון נמחק. 7. תיבת הא נמחק. 8. נלע"ל היינו טעמא משום דמיירי שנשחטו. 9. נ"ל אבד הבשר. 10. נ"ל משום. 11. נ"ל נעשה. 12. נ"ל דקאמר דבגולה על אחד משלשתן יצא. 13. נ"ל דמקיש חטאת ועולה לשלמים. 14. נ"ל להם. 15. נ"ל שמיחו מיד. 16. נ"ל לא מיחו מיד. 17. נ"ל מנזירות. 18. כאן הס"ד ומה"ד קטנו כו' דשייך כו' כל"ל. 19. תיבת והאמר נמחק. 20. תיבת אשכחן נמחק. 21. נ"ל שיקבל. 22. נ"ל דלא חשיבה.

פי' הרא"ש

ואמאי ולזרוק דם שלא לשמן ויתיר בשר באכילה. דתנן כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לשם חובה ולאו דוקא שלא לשמן ה"ה אפי' בסתמא (מידי) [נמי] דאין סתמן עומדים לשמן אחר שהפר לה בעלה: כבשי עצרת ששחטן שלא לשמן. שלא לשם שלמי עצרת: או ששחטן לפני זמנן או לאחר זמנן. לפני עצרת או לאחר עצרת אפי' שחטן לשמן הדם יזרק והבשר יאכל. אפי' בו ביום למ"ד נדרים ונדבות קרבים ביו"ט מקטיר האימורי' ביום ואח"כ יאכל בשר. ולמאן דלית ליה דנדרים ונדבות קרבים ביו"ט. יקטיר האימורים בלילה ואח"כ יאכל (האמורים) [הבשר] ומי' הדם צריך לזרוק ביום שלא יפסול בשקיעת החמה: ואם היתה שבת לא יזרוק ואע"ג דזריקת הדם אינה אסורה אלא מדרבנן כדאיתא פ"ב אלו דברים ואפ"ה החמירו חכמים משום דתקוני זביחה הוא שמתקן האימורים להקטרה והבשר לאכילה ודמי לאין מגביהין תרומות ומעשרות בשבת ויו"ט. ואם זרק הורצה להקטיר אימורים לערב דהיינו אינו יכול להקטיר. אלמא דזורקין דם כבשי עצרת בשביל דבר שלא היו עומדים לכן קודם שחיטה: הכא במאי עסקינן כגון דשחט חטאת שפסולה שלא לשמה. והאי אם גילח על אחד משלשתן יצא אלמא על איזה מהן שגלח בטל נזירותו. ומיירי בשהביא חטאת תחלה וטפי הו"ל לאתויי רישא דקתני היה מביא חטאת עולה ושלמים ואחר חטאת באה תחלה. אלא דניחא ליה לאתויי הך מתני' שדברי חכמים מתפרשי' ממנה דבזריקה א' מן הדמים הותרה ביין: ות"ק אמר לך. אפשר לה בפאה נכרית הלכך לא הוי תגלחת נוול: ור' [מאיר] סבר דמוחם בעיני הבעל שתתן אשתו על ראשה שער אשה נכרית: האיש מדיר את בנו בנזיר אע"פ שהוא קטן וכל דין נזיר עליו ומביא אביו קרבנותיו ואם נטמא מביא קרבן טומאה. והאי מדירו כגון שאו' תהא נזיר אי נמי שאומר לבנו שיקבל עליו נזירות. ה"ג גלח או שגלחוהו קרוביו. ול"ג כיצד דכיון שגלח אין לך מחאה גדולה מזו. וכל היכא שמוחה או מיחוהו קרוביו בטל הנזי' ובגמ' מפרש טעמא ומספקא לי אם שתה יין או שנטמא למתים אי מחאתו מחאה דמסתברא למימר הכא כיון שעשה דבר שהנזיר אסור בהם אין לך מחאה גדולה מזו. ומי' מדנקט גלח משמע דוקא שעשה מעשה בגופו. ונראה דוקא כשמיחו מיד כששמעו. ובתוס' קתני או שהביא ב' שערות והא דלא נקט ליה במתני' משום דהבאת [ב' שערות] מבטלת אף לאחר ששמעו ונתרצה אבל הנך לא מהני אח"כ שכבר נתרצה וקבל עליו נזי': היתה לו בהמה מופרשת וכו' כדפרי' לעיל. **מאי טעמא** דאיש מדיר את בנו בנזי' וגם מ"ט דאשה לא: **הלכה היא בנזי'** כך נאמר הלכה למשה מסיני:

מסורת הש"ס

א) ביצה כ: ע"ש מנחות מח., ב) לקמן מה. [זבחים נה. מנחות כא. ערכין כא. נדרים ד:], ג) ס"א ל"ג, ד) ס"א גרס' ורבי וכן בערוך ערך פאה גרס כן], ה) לעיל דף כד: [סוטה כג.], ו) סוטה כג: לקמן ל. סא:, ז) ס"א ול"ל אמר ריב"ח, ח) [ערכין ה:], ט) ל"ל בדין, י) ל"ל דבגולה על אחד משלשתן יצא,

הגהות הב"ח

(א) במשנה והשלמים יקרבו שלמים: (ב) רש"י ד"ה תנא דידן סבר כיון לאיזדריק: (ג) ד"ה בד"א דכיון: (ד) ד"ה גלח הד"א עם ד"ה או שמיחו קרוביו:

גליון הש"ס

מתני' ואין האשה מדרת. עיין בדרך"ק ריש שמואל א' בפסוק ותדור נדר:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה כבשי וכו' הבשר באכילה דאי. תיבת דאי נמחק ונ"ב ואי: ב] בא"ד לא מתכשר שלא לשמן וא"ל. תיבות וא"ל נמחקו ונ"ב וא"ע. א"מ: ג] בא"ד דהתם כבשים מעיקרא. תיבת מעיקרא נמחק. ונ"ב מיקבעי: ד] ד"ה דתנן וכו' דלא תימא דוקא גלח. נמחק תיבת גלח: ה] בא"ד נזרק אחד מן הדמים דדוקא מן השלמים. נמחק תיבת מן השלמים. ונ"ב גילח על. א"מ: ו] ד"ה קסבר וכו' ולא ניחא ליה לבניה. תיבות ליה לבניה נמחקו ונ"ב לא לבזות הלכך יכולים וכו' כל"ל. א"מ: ז] בא"ד כל חינוך הוא להחשיבו וזה בזיונא הוא לו. נ"ב כאן הס"ד ואח"כ מה"ד משום הכי מגלח ועביד הקפה. א"מ:

מוסף רש"י

כבשי עצרת. הבאים עם שתי הלחם, כדכתיב בפרשת שור או כשב (ויקרא כג) בעצרת ועשיתם שעיר עזים אחד לחטאת ושני כבשים וגו' (ביצה כ:). ששחטן שלא לשמן. שצריך לשחטן לשם שלמי עצרת ושחטן לשם עולה (שם). לפני זמנן. קודם עצרת, והם הופרשו לשם כבשי עצרת (שם). לאחר זמנן. לאחר עצרת (מנחות מח.). הדם יזרק. שלא לשמן (שם). והבשר יאכל. דקיימא לן כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים ליקרב ונאכלין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה (ביצה כ:). ואם היתה שבת. שלא לשמן קאי ועצרת ושבת היא, לא יזרק. דכיון דלידיה מקרבן לזרוק זו לא דחי שבת (מנחות מח.). שהרי אסור לבשל ולצלות ביום ולא יאכל מן הבשר (ביצה כ:). ואם זרק. ולא נתכן, הורצה להקטיר אימורין לערב. כלומר ויקטיר אימורין לערב ולא יקטירם היום (שם כא.). אם גילח על אחת משלשתן יצא. חטאת או עולה או שלמים, דג' קרבנות כתובין בו ואמרינן בספרי רב ואחר ישתה הנזיר יין, אחר מעשה יחידי (ערכין כא. ובח"ו נדרים ד: וזבחים נה. עי"ש). האיש מדיר את בנו. קטן, בנזיר. וחלה הנזירות עליו אפילו לכשיגדל (סוטה כג.). **גלח.** אותו קטן שהזירו אביו בתוך ימי נזירותו (לעיל כד:). **מיחה.** אף על פי שלא נתגלח בטלה נזירות (שם). **יפלו לנדבה.** ויביאו מהן עולות לקיץ המזבח דאין חוששין לדמי חטאת שבהן, כדלקמן שהלכה היא בנזיר כך (שם). **ואינן טעונין לחם.** שאין כאן נזיר ואין אני יכול לקרות בו על כפי הנזיר (שם). **הלכה היא בנזיר.** הלכה למשה מסיני בהלכות נזיר (סוטה כג.).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

אמר ריש לקיש כדי לחנכו במצות אי הכי אפי' אשה נמי קסבר איש [א]חייב לחנך בנו במצות ואין האשה חייבת לחנך את בנה בשלמא לרבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר אמטו להכי בנו אין בתו לא אלא לריש לקיש אפילו בתו קסבר בנו חייב לחנכו בתו אינו חייב לחנכה בשלמא לרבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר אהכי בנזירות אין [ב]בנדרים לא אלא לריש לקיש אפילו נדרים נמי לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא בנדרים דלית ליה ניוול אלא אפילו בנזירות דאית ליה ניוול אפילו הכי חייב לחנכו בשלמא לרבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר היינו דקתני מיחה או (א) שמיחוהו קרוביו אלא לרבי יוסי בר' חנינא אמר ריש לקיש כל כמיניהון קרובים דאמרין ליה לא תיגמריה מצות קסבר כל חינוך דלא חשיב לא ניחא ליה בשלמא לרבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר משום הכי מגלח ועביד הקפה אלא לר' יוסי בר' חנינא אמר ר"ל כדי לחנכו במצות הא קעביד הקפה קסבר הקפת כל הראש מדרבנן וחינוך מדרבנן ואתי חינוך דרבנן ודחי הקפה דרבנן בשלמא לרבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר אהכי מגלח מייתי קרבן אלא לרבי יוסי ברבי חנינא אמר ריש לקיש כדי לחנכו במצות הא קא מייתי חולין לעזרה קסבר א)חולין בעזרה ב)[ג]לאו דאורייתא בשלמא לרבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר אהכי כי מיטמא [ד]מייתי קרבן ציפרין ואכיל כהן מליקה אלא לרבי יוסי ברבי חנינא אמר ריש לקיש הא קאכיל נבילה קסבר כרבי יוסי בר' יהודה [ג]דאין שחיטה לעוף מן התורה וחולין בעזרה לאו דאורייתא וסבר רבי יוסי הכי והתניא ר' יוסי ברבי יהודה אומר מנין לחטאת העוף שהיא באה על הספק [ה]שאינה נאכלת תלמוד לומר [1]והזב את זובו לזכר ולנקבה מקיש נקבה לזכר מה זכר [ו]מביא קרבן על הודאי אף נקבה [ז]מביאה קרבן על הודאי ומה זכר [ח]מביא על הספק אף נקבה [ט]מביאה על הספק ומה זכר [י]ממין שהוא מביא על הודאי מביא על הספק אף נקבה [כ]ממין שהיא מביאה על הודאי מביאה על הספק אי מה זכר מביא קרבן [ל]ונאכל אף נקבה מביאה קרבן ונאכל אמרת לא

וריש לקיש אמר. טעמא שהאיש מדיר את בנו בנזיר כדי לחנכו במצות: **ואי משום חינוך אפילו אשה.** תהא מדרת את בנה בנזיר: **בשלמא רבי יוחנן דאמר הלכה היא בנזיר אמטו להכי בנו אין בתו לא.** דהכי היא הלכה ואין משיבין כלל: **אלא לריש לקיש אפילו בתו.** נמי ליהוי א] נזירה: **בנזיר אין.** ב] לשון נזירות אדם יכול להזירו כדהויא הלכה למשה מסיני ובלשון נדרים לא: **לא מיבעיא בשאר נדרים.** כגון להדירו להביא קרבן דלית ליה ניוול דמותר לשתות ביין דיכול להדירו (ב): **אלא אפילו בנזירות כו'.** בכולה שמעתא גרסינן אלא דריש לקיש וספרים שכתוב בהן ר' יוסי בר' חנינא שבשתא היא: **היינו דקתני מיחה או** (ג) **שמיחוהו קרוביו.** דכי היכי דהלכה היא שהאיש מזיר את בנו הכי נמי הלכה שיכולין למחות: **אלא לריש לקיש כל כמיניהון.** דקרובין דאמרי ליה לא תיגמריה מצות: **קסבר.** ריש לקיש כל חינוך דלא ג] חשיבי ליה כגון חינוך דנזירות דבזיונא הוא דקא מגלח ראשו לא ניחא ליה לבריה ומשום הכי יכולים למחות: **אהכי.** מותר לו לגלח ואע"ג דעביד הקפה וקעבר על לאו דלא תקיפו ד) דהכי הוא הלכה למשה מסיני: **אלא לריש לקיש.** היכי עבר על הקפה דהוי מדאורייתא משום חינוך: **קסבר הקפת כל הראש.** לא מיתסר אלא מדרבנן ואתי חינוך כו': **אהכי מגלח ומייתי קרבן.** ולית ביה משום חולין בעזרה: **אלא לריש לקיש.** דאמר דלא הוי ד] טעם אלא משום חינוך כיון דלא חל עליה נזירות מדאורייתא אישתכח דקא מייתי חולין לעזרה: **כי קא מיטמא מייתי לפרים ואכיל כהן מליקה.** ולית ביה לא משום חולין לעזרה ולא משום מליקה דהכי הלכה למשה מסיני: **אלא לריש לקיש.** כיון דמדאורייתא לא מיחייב בנזירות אשתכח דקמייתי חולין לעזרה וקא אכיל כהן נבילה: ה"ג **סבר לה כר' יוסי ברבי יהודה דאמר אין שחיטה לעוף מן התורה וחולין בעזרה לאו דאורייתא.** והילכך כיון דמדאורייתא לא בעי שחיטה לא חשיבא נבילה ולא מייתי חולין לעזרה דאיסור חולין בעזרה ליתיה לרבי יוסי אלא מדרבנן. ולמאן דקא מתרץ ה] ידע ליה הכי היכא אמר רבי יוסי הכי: **מנין לחטאת העוף שבאה על הספק.** כגון לידה או זיבה שאינה נאכלת: **תלמוד לומר.** והדוה בנדתה והזב את זובו (ד): **להקיש נקבה לזכר מה זכר מביא קרבן.** בהמה על ודאי אכל חלב בשוגג וה"ה לודאי זיבה אף נקבה מביאה קרבן על ודאי לידה חטאת העוף: **מה זכר מביא.** אשם תלוי על ספק אף נקבה מביאה קרבן על ספק לידה. אבל עדיין לא שמענו אם ממין בהמה אם ממין העוף אלא ממה שלמדנו שמביא זכר על הספק מאותו מין שמביא על הודאי שלעולם (ה) מביאין ו] בהמה אף נקבה ממין העוף שמביאה על הודאי מביאה נמי על ספק לידה וזיבה: **מה זכר מביא קרבן.** על הספק ונאכל שהרי אשם תלוי נאכל אף נקבה שמביאה קרבן ז] מן העוף על ספק יהא נאכל: אמרת

קסבר חולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא. בין בהבאתן ובין דשרי לאוכלם וכן מותר להביא א] [הלחם והזרוע בשלה] מן האיל ולהניף בעזרה והאימורים של חטאת איכא למימר יעלם לשם עצים והדם יזרוק לשם ב] שמים ועולה ושלמים יעשה לשם נדבה: **משום** הכי כי מיטמא מייתי קרבן ציפורין. דמשמע לי' מדיר בנו בנזיר דכל תורת נזיר עליו ואם מיטמא מביא ציפורי' אחד לעולה ואחד לחטאת ונאכל: **אלא** לרבי יוסי בר' חנינא קאכיל כהן נבילה. שהרי [מלותו] במליקה והא לא קשיא ליה קאכיל טרפה דמליקה מן העורף וה"ל נשברה חוט השדרה דאיכא למימר דסבר ליה כמ"ד מחזיר הסימנין אחורי העורף (חולין דף יט:): **קסבר** רבי יוסי בר' חנינא אין שחיטה לעוף מן התורה. ולא צריכא אלא נחירת סימנין להוציא הדם דרך הסימנים ומכי מולק והוציא הדם תו לא צריך: **ה"ג** וסבר רבי יוסי בר' חנינא הכי והתניא א"ר יוסי בר' חנינא וכו' ולא גריס ר"ח[1] דרבי יוסי ברבי חנינא אמורא הוא ולא תנא וגרס ר"ח הכי סבר לה כרבי יוסי בר' יהודה דאמר אין שחיטה לעוף וחולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא סבר כרבי יוסי ברבי יהודה[2] דאמר לקמן ומיהו לא אשכחנא בעלמא דאית ליה הכי אלא מהא דאמר לקמן עד מתי מדיר בנו בנזיר עד שיגיע לעונת נדרים ואיכא חד לישנא בש"ס דמפרש [טעמיה] דסבר כדי לחנכו במצות וא"כ לדידי' זקוק לומר כל מה שאמרנו לרבי יוסי ברבי חנינא דאין שחיטה לעוף מן התורה וחולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא ורבינו תם מפרש דאין לשבש הספרים דהא רבי יוסי בר' חנינא דשמעתין על כרחך תנא היה ואינו אותו שבש"ס שמוזכר באמורא שהרי אמר רשב"ל משום ר' יוסי בר' חנינא ור' יוסי בר' חנינא היה תלמיד דרבי יוחנן דאמר בפרק שלישי דסנהדרין (דף ל:) דרבי יוחנן סמכיה ואמר ליה אמור מה ששמעת ואיך אמר רשב"ל משמו אלא ודאי תרין הווה): **וסבר** רבי יוסי ברבי חנינא הכי והתניא מנין לחטאת [העוף] הבאה על הספק. כגון זב וזבה מספק ויולדת ואינה יודעת אם ולד הפילה אם רוח הפילה: **לזכר** ולנקבה[3] ומקיש נקבה לזכר. שהרי שוין הם בהך דינא דזכר מביא קרבן על הודאי כגון חטאת בהמה אם אכל חלב והוא הדין נקבה דזה דבר פשוט בלא היקש הילכך נקיש מה זכר מביא על הספק אשם תלוי אף נקבה מביאה על הספק ג] ול"ע דזה נמי דבר פשוט [דפרשה] באשם תלוי כתיב (כגון) גבי איש וגבי אשה דכל התורה כולה (ובע"א יש לפרש) בלשון זכר נאמרה ונראה לר"י דמיירי בזב שבא על הזבה מה הזכר מביא חטאת אף נקבה מביאה [חטאת] ומה הוא מביא נמי כשהוא ספק זב אף היא נמי מביאה חטאת עוף ד] היכא שבא עליה כשהיא ספק זבה ה] [והוא הדין דמצי למימר מה זכר וכו'] אף נקבה מביאה על הספק ספק זבה מביאה על הספק כמו בסמוך ומה זכר ממין שהוא מביא קרבן על הודאי דהיינו בהמה לחטאת הוא מביא על הספק דמביא בהמה לאשם תלוי אף נקבה ממין שמביאה על הודאי דהיינו חטאת העוף תביא על הספק עוף לחטאת וה"ה דמצי למימר כי היכי דמביא הוא אשם על [ספק] חלב [היא נמי] מייתי לספק זיבה חטאת העוף על הספק: **אי** מה זכר מביא קרבן ונאכל. על ספיקו דאשם תלוי נאכל אף נקבה כשמביאה על הספק יהיה נאכל: אמרת

עין משפט נר מצוה

נו א מיי' פ"ג מהל' נזירות הל' ט ופ"א מהל' תפילין הל' יג ופ"ו מהל' מ"ת הל' א ופ"ז מהל' לולב הל' יט [ופ"ו מהלכות סוכה הלכה א ופ"א מהלכות מגילה הלכה א ופ"ב מהלכות שביתת עשור הלכה י] סמג עשין לב כו יג מד טוש"ע או"ח סי' יז סעי' ג וסי' לז סעי' ג וסי' תרמ סעי' ב וטוש"ע יו"ד סי' רמה סעי' ה [וטוש"ע א"ח סי' תרמ סעיף ב וסי' תרטו סעיף ב וסי' תרפט סעיף א וסי' תרעז סעיף ג]:

נז ב מיי' פ"ב מהל' נזירות הל"ג:

נח ג מיי' פ"ב מהל' שחיטה הל"ג וע"ש בכ"מ:

[ד מיי' פ"ב מהל' נזירות הל' יד]:

נט ה מיי' פ"ה מהל' פסולי מוקדשין הל' י ופי"ט שם הל' י ופ"א מהל' מחוסרי כפרה הל' ו והל' ז:

ס ו מיי' פ"א מהל' שגגות הל"א סמג עשין ריג:

סא ז מיי' שם פ"ה הל' ד ה ופ"א מהל' מחוסרי כפרה הל"ג:

סב ח מיי' פ"א מהל' שגגות הל"ח:

סג ט מיי' פ"א מהל' מחוסרי כפרה הל"ג:

סד י מיי' פ"א מהל' שגגות שם:

סה כ מיי' פ"א מהל' מחוסרי כפרה שם:

סו ל מיי' פי"ט מהל' מעשה קרבנות הל"א סמג עשין קפב:

תורה אור השלם

1. וְהַדָּוָה בְּנִדָּתָהּ וְהַזָּב אֶת זוֹבוֹ לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה וּלְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם טְמֵאָה: ויקרא טו לג

הגהות התוספות

1. נ"ל ולא גרים ר"ח הכי. 2. נ"ל וסבר רבי יוסי ברבי יהודה הכי והתניא וכו' ומיהו לא כו'. ותיבות דאמר לקמן נמחק. 3. עי' הגהות הב"ח לדיבור זה.

מוסף רש"י

חולין בעזרה. חולין שנשחטו בעזרה לאסורי בהנאה, לאו דאורייתא. בפרק שני דקדושין (נח.) איפליגו בה (פסחים כב.). אין שחיטה לעוף מן התורה. ואפילו מתורה שבעל פה מהלכה למשה מסיני אין לו, אלא מדברי סופרים, ואין נבלת עוף קרויה נבלה אלא אם כן מתה מאליה או הרגה במכה שלא על ידי סימנים, אבל נחירה או עיקור סימנין כשר בו (חולין כ.). וטעם דאין שחיטה לעוף מן התורה, בשחיטת חולין (שם) יליף מושפך את דמו, בשפיכה בעלמא (קדושין עא.).

פי' הרא"ש (המשך)

והכין פי' ר' יוסי בר חנינא אשכחן תנא דסבר כותיה [ומיהו לא מצינו] דאית ליה לר' יוסי בר יהודה הכי אלא מדקאמר בסמוך דאיש מדיר בנו בנזיר עד שיגיע לעונת נדרים. ובתרי לישני אמרי' דאית ליה כדי לחנכו במצות

מסורת הש"ס

א) [פסחים כב. כג: קדושין דף נז.], ב) [ע' תוס' פסחים כב. ד"ה חולין], ג) חולין כ: קדושין עח., ד) [ויקרא יב], ה) [בפוכה מ: וקדושין כ. ובערכין ל:], ו) דתניא ר' יוסי ברבי חנינא אומר כו' והיא תוס' בערכין פ"ה נראה להדיא שהיה תנא ובע"כ תרי ריב"ח הוו וע"ע תוס' בכורות לב: ד"ה פסק מתני' וכו' החלוקו דר"י ב"ח דהכא תנא הוא וא"כ גרסת פ"ה הנדפס לעיל כח: ריש לקיש אמר ריב"ח היא עיקר וע' רשב"ם ב"ב קפו. ד"ה מביאה קרבן וכו' משמע ג"כ דגרס הכא ר' יוסי ברבי חנינא בברייתא וע"ע ברכות יב: א"ר יוחנן א"ר יוסי ברבי חנינא]

נוסחת הריב"ן

א] מזיר: ב] בלשון: ג] חשיבי: ד] טעמא: ה] דקא מתרץ הכי: ו] מן הבהמה: ז] שמביאה קרבן העוף על הספק כו'.

הגהות הב"ח

(א) גמ' מיחה או שמיחו קרוביו אלא לר' יוסי וכו' כל כמיניהון דקרובין: (ב) רש"י ד"ה לא מיבעיא וכו' הס"ד ואח"כ מ"ה אלא וכו' ואלא לריש לקיש: (ג) ד"ה היינו וכו' או שמיחוהו תלמוד לומר וכו' את זובו לזכר ולנקבה להקיש: (ה) ד"ה מה זכר וכו' שלעולם מביא בהמה:

גליון הש"ס

גמ' קסבר חולין בעזרה לאו דאורייתא. ע' תוס' זבחים דף עו ע"ב ד"ה כדם:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תד"ה קסבר כו' וכן מותר להביא הלחם והזרוע בשלה. תיבות הלחם והזרוע בשלה נמחק וכ"ה לאחר מן הסל חורע כצ"ל. אמ"ו: ב] בא"ד והדם יזרוק לשם שמים. תיבות שמים נמחק וכ"ה מים: ג] ד"ה לזכר וכו' ול"ע דזה נמי וכו' כגון גבי איש וכו' ובע"א יש לפרש בלשון זכר נאמרה. תיבות כגון ובע"א יש לפרש נמחק וכ"ה מן ול"ע עד בלשון זכר נאמרה הוא גליון ותכסס אחד ואח"כ שוב מתחילין דברי התוס' ונראה לר"י דמיירי וכו' ובע"א יש לפרש ונראה דר' יוסי מיירי בזב שמביא על הזיבה וכו' ואינו מתרץ הל"ע וכו' ולכ"ע. א"מ ויעוש"ה: ד] בא"ד אף היא נמי מביאה חטאת העוף היכא שבא עליה. תיבות היכא שבא עליה נמחק: ה] בא"ד וה"ה דמצי למימר מה זכר וכו' ספק זבה וכו' מביאה על הספק, מן מה עד הספק בתרא נמחק וכ"ה דמצי למימר גבי זכר כמו בסמוך כצ"ל א"מ ויעוש"ה:

פי' הרא"ש

כדי לחנכו במצות דנזי' סייג לפרישות. אמטו להכי בנו אין בתו לא דכך נתקבלה הלכה: אפי' נדרים נמי דנדרים נמי סייג לפרישות: כל כמינהו דקרובים דאמרי לא תגמרו מצות וכלום [יכולים] למנעו מחינוך המצות. קסבר כל חנוך דלא חשיב בזיונא הוה ולא ניחא ליה. כל חנוך שאין קרוביו מחשבי' אותו בזיון הוה ולא ניחא ליה לנער דלא רצו חכמים לתקן חנוך כזה שמא ישמע לקרוביו ויעבור על נזירותו: הקפת כל הראש לא שמה הקפה. דלא מקרי הקפה אלא המשוה צדעיו לאחורי אזניו: קסב' חולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא. בין הקרבן ובין אכילתן. דמשמע דכל דין נזיר עליו וקרבנו נאכל חולין בעזרה לאו דאורייתא ועולה ושלמים יקרבו נדבה והחטאת חולין ויזרוק הדם לשם מים והאמורי' יקטיר לשם עצים. כר"א דאמר איברי חטאת שנתערבו באיברי עולה. יעלו לשם עצים ונתערב בדם חולין נזיר לשם מים ולחם אכיל בפדיון: משום הכי כי נטמא מייתי צפורי' דכל משפט נזי' עליו: אין שחיט' לעוף מן התורה, וא"כ אם נחירה שיוצא הדם דרך סימנים: ה"ג (ר"ח) [ר"ח] וסבר לה כר"י בר יהודה, והתניא ר"י בר יהודה אומר וא"כ ס"ל ע"כ אין שחיטה לעוף מן התורה ונראה דאין צריך למחוק הספרים דר"י בר חנינא א) שהיה אמורא תלמידו של ר' יוחנן היה כדאיתא בסנהדרין דר' יוחנן סמכיה לר' יוסי בר חנינא והתניא ר"י בר חנינא מנין לחטאת העוף הבאה על הספק שאינה נאכלת. כגון ספק זבה וולדת. וקצת קשה דמשמע דפשיטא ליה דבאה על הספק דמייתי קרא דאינה נאכלת וצריך לומר דסיפא דמילתא נקט וכולה אתיי' מהך קרא: אפי' נקבה מביאה קרבן על הודאי הא לא צריך קרא דהשוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשי' שבתורה אלא משום סיומא דמלתא נקט: זכר מביא קרבן על הספק אשם תלוי: אפי' נקבה מביאה וכו' כלומר קרבן דשייך בנקבה ולא בזכר כגון יולדת על הספק מביאה: ממין שהוא מביא על הודאי שהוא מביא חטאת בהמה: מביא על הספק

א) נראה דצ"ל דר"י בר חנינא דשמעתין תנא היה שהרי רשב"ל אמר משמו ור"י בר חנינא שהיה אמורא הוא אחר ועי' תוס'.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות